

POSUDEK OPONENTA DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení doktoranda: **Mgr. Ivana CHLOUBOVÁ**

Studijní program: Ošetrovatelství

Oponent disertační práce: **doc. PhDr. Andrea Botíková, PhD.**

Školitel: prof. MUDr. et Mgr. Alan Bulava, Ph.D.

Název disertační práce: ***Kvalita života pacientů s arytmií***

Aktuálnosť zvolenej témy

Posúdenie kvality života v súčasných podmienkach je závažným a zároveň dôležitým fenoménom v poskytovaní komplexnej zdravotnej starostlivosti o pacienta. Pre ošetrovateľskú prax a jej ďalší rozvoj je vysoko prínosné sledovanie kvality života pacientov so srdcovou arytmiou v kontexte spolu s koncepčným modelom Imogene Kingovej ako v dizertačnej práci autorka tento model aplikuje. Pri poskytovaní ošetrovateľskej starostlivosti o pacienta s uvedenou diagnózou je nevyhnutná spolupráca sestry a pacienta v holistickom ponímaní. Kvalitné interpersonálne vzťahy medzi zainteresovanými sú dôležitým predpokladom pre zvládanie záťažových situácií, ktoré sa vyskytujú so zmenenou kvalitou života pacientov so srdcovou arytmiou. Výber témy hodnotím ako prínosný a vysoko aktuálny v ošetrovateľskej praxi.

Spracovanie práce

Teoretické východiská jednotlivých kapitol dizertačnej práce sú spracované stručne, jasne, prehľadne a zrozumiteľne s akcentom na danú problematiku. Autorka v úvode teoretických východísk precízne charakterizuje srdcovú arytmiu, jej diagnostiku a liečbu vo všeobecnej rovine. Vzhľadom k zneniu témy kandidátka nadväzuje v ďalšej kapitole a stručne popisuje kvalitu života – jej vývoj, pohľad spoločenských vied na problematiku kvality života, jej vzťah k zdraviu, meracie nástroje a konkrétnu aplikáciu modelu kvality života pacientov s arytmiou. Teoretické východiská dizertačnej práce uzatvára efektívne a precízne spracovaná kapitola ošetrovateľskej starostlivosti o pacienta so srdcovou arytmiou podľa koncepčného

modelu Imogene Kingovej. Pomerne rozsiahle a dôsledné spracovanie tejto kapitoly poukazuje na dôležitosť a opodstatnenie zaoberať sa touto problematikou. Pozitívne hodnotím nielen spracovanie celej dizertačnej práce, ale hlavne na systémové a prehľadné aplikovanie ošetrovateľského modelu u pacienta s arytmiou a taktiež aj komplexný pohľad na úlohy sestry v starostlivosti o pacienta s arytmiou.

Stanovenie cieľov, hypotéz a výskumnej otázky z metodologického hľadiska hodnotím ako správne a vhodne formulované, ako aj zadefinovanie a operacionalizáciu jednotlivých pojmov. V metodike výskumného šetrenia autorka dôsledne popisuje design výskumu a štatistické spracovanie dát kvalitatívneho i kvantitatívneho výskumu. Pre spracovanie dát kvantitatívneho výskumu autorka použila štandardizovaný dotazník ASTA, výber respondentov v počte 127 validných dotazníkov. Výskumnú vzorku tvorili respondenti, u ktorých bola diagnostikovaná srdcová arytmia, hospitalizovaní na kardiologickom oddelení v Českých Budějoviciach. Veková štruktúra pacientov bola od 33 až po 79-ročných.

Pre spracovanie dát kvalitatívneho výskumu autorka použila techniku pološtruktúrovaného rozhovoru v súlade so štruktúrou ošetrovateľského koncepčného modelu I. Kingovej. Výskumný súbor tvorilo 20 pacientov vo veku 42 – 79 ročných. Precízny popis a diagramy subkategórií jednotlivých systémov koncepčného modelu pôsobia názorne a edukačne z hľadiska aplikácie modelu do ošetrovateľskej praxe. V tejto fáze by som ocenila snahu a iniciatívu autorky pri realizácii a spracovávaní zistených údajov, ktoré jednoznačne smerujú k ďalšiemu rozvoju odboru ošetrovateľstva ako vedy.

Štatistické spracovanie údajov v oboch prípadoch bolo realizované a prevedené správne za pomoci efektívne zvolených a aplikovaných štatistických metód, ktoré autorka bližšie popisuje v dizertačnej práci. Pozitívne hodnotím prehľadné a zrozumiteľné spracovanie kvalitatívneho i kvantitatívneho výskumu ako celku. Určitým limitom práce môže byť, že výskumné šetrenie sa realizovalo len na jednom kardiologickom oddelení s uvedenou vekovou hranicou respondentov. Avšak pre tento druh práce to považujem za vyhovujúce a dostačujúce. Zo spracovania výskumného šetrenia práce usudzujem, že kandidátka sa touto témou zaoberala dôsledne, pristupovala k nej zodpovedne, o čom svedčí dostatočné množstvo použitej literatúry od domácich i zahraničných autorov. Dizertačná práca je napísaná kultivovaným ošetrovateľským jazykom, citačná norma je dodržaná, v úrovni spracovania jednotlivých kapitol nie sú zásadné rozdiely, čo dokumentuje kandidátka vo všetkých sledovaných aspektoch problematiky.

Najprínosnejšia časť práce

Predložená doktorandská dizertačná práca ako celok má výrazný a obohacujúci prínos po stránke teoretickej i praktickej pre odbor študijný odbor Ošetrovateľstvo. Jej komplexné spracovanie, analýza a dopad v starostlivosti o pacientov s arytmiou môže slúžiť a efektívne využiť v pregraduálnom, postgraduálnom i celoživotnom vzdelávaní sestier. Opodstatnene možno aplikovať zistené výsledky a odporúčania pre klinickú ošetrovateľskú prax. V závere si dovoľujem konštatovať, že doktorandská dizertačná práca Mgr. Ivany Chloubovej je pozitívnym prínosom pre ošetrovateľstvo a ošetrovateľskú prax. Tvorí ucelený pohľad na problematiku posúdenia kvality života pacientov so srdcovou arytmiou v súlade s praktickým využitím ošetrovateľského koncepčného modelu I. Kingovej v ošetrovateľskej praxi. Autorka dokazuje, že využitie ošetrovateľského modelu Kingovej v ošetrovateľskej praxi ponúka sestram nástroj na holistické vnímanie, komplexné i individuálne posúdenie i zabezpečenie potrieb pacientov s arytmiou. V neposlednom rade výsledky výskumného šetrenia kandidátky môžu slúžiť ako prvotný vstup a návod k podrobnejšiemu skúmaniu a šetreniu v danej oblasti.

Záver

Doktorandská dizertačná práca spĺňa všetky požadované kritéria kladené na tento druh kvalifikačnej práce.

Vychádzajúc z komplexného posúdenia navrhujem doktorandke **Mgr. Ivane Chloubovej** na základe úspešného priebehu obhajoby udeliť titul „**Ph.D.**“ v študijnom odbore

Ošetrovateľstvo.

Otázka do diskusie:

1. Pokúste sa bližšie analyzovať dôvody zdržanlivosti odpovedí respondentov v rozhovoroch v rámci sociálneho systému.

V Trnave 3. septembra 2018

doc. PhDr. Andrea Botíková, PhD.

oponent

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Téma Práce: Kvalita života pacientů s arytmií

Autorka: Mgr. Ivana Chloubová

Zdravotně sociální fakulta

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

• **Téma**

Pacienti se symptomatickými arytmiemi tvoří významnou část pacientů podstupujících diagnostické a terapeutické výkony na kardiologických pracovištích. Řada těchto pacientů je po stanovení diagnózy indikována k nefarmakologickým terapeutickým metodám (radiofrekvenční ablaci, implantaci kardiostimulátoru, implantabilního defibrilátoru), které mnohdy nejsou definitivní terapeutickou metodou. V dalším rozhodovacím procesu v případě recidiv arytmií, kdy uvažujeme o opakování katetrizačního zákroku nebo o jiném invazivním postupu, je velmi často diskutována (kromě symptomů arytmiie) též kvalita života těchto pacientů vztažená k jejich věkové kategorii.

Z tohoto pohledu považují zvolené téma za vysoce aktuální s předpokládaným výstupem pro praxi ambulantních i lůžkových kardiologických pracovišť.

V úvodu podává autorka podrobný výčet typů arytmií, jejich diagnostiky a referuje o farmakologických a nefarmakologických terapeutických metodách. Podává ucelený přehled o metodách hodnocení kvality života cílenou na pacienty s arytmiemi. Podrobně informuje o koncepčním rámci Imogene Kingové v ošetrovatelské péči o pacienta se srdeční arytmií.

Celá disertační práce je opřena o více než 130 citací českých a zahraničních autorů. Autorka tak dokládá podrobnou znalost zvolené problematiky.

• **Cíle práce**

Autorka si stanovila 2 primární cíle práce, a to:

- zmapovat kvalitu života pacientů s arytmií
- zjistit možnosti aplikace ošetrovatelského modelu Imogene Kingové do ošetrovatelské péče u pacienta s arytmií

Pracovala se dvěma hypotézami:

- I - délka trvání arytmiie má vliv na změnu kvality života
- II - přítomnost arytmiie významně snižuje pracovní schopnost

• **Metodika, soubor pacientů**

Jedná se o analýzu dat ze souboru pacientů s arytmií vyšetřených formou vyplnění dotazníku a polostrukturovaným rozhovorem. Za velmi pozitivní považují významný podíl vlastní práce autorky při sběru dat.

Soubor I tvořilo 148 pacientů vyšetřených dotazníkovou metodou s následnou analýzou dat. Soubor II – 20 pacientů byl vyšetřen polostrukturovaným rozhovorem. Soubor I je jistě statisticky reprezentativní. K hodnocení výsledků a analýze dat byly užity statistické metody plně odpovídající současné prezentaci výsledků vědecké práce.

- **Výsledky**

Výsledky jsou prezentovány formou 14 tabulek, 31 grafů, 1 schématu a 8 diagramů. Analýzy jsou strukturované dle předem definovaných cílů a hypotéz se snahou odpovědět na stanovené otázky. Stanovené cíle byly autorkou splněny.

Autorka dokládá, že hypotéza I nebyla potvrzena, neboť délka trvání arytmie nemá statisticky významný vliv na celkový zdravotní stav a kvalitu života.

Hypotéza II byla potvrzena – byl nalezen významný vztah mezi existencí neklidu či úzkostí na straně jedné a schopností vykonávat pracovní úkoly a studovat na straně druhé.

Výsledky kvalitativního výzkumu u podsouboru 20ti pacientů lze shrnout takto: pacienti byli nakloněni k vyjadřování problémů s arytmiemi, interpersonální systém přijímali pozitivně a uvědomovali si možnost ovlivnění této interakce.

- **Diskuze**

V diskuzi autorka prokázala širokou znalost dané problematiky, srovnává svoje výsledky s výsledky dalších autorů. Diskutuje limitace, které je třeba mít na mysli při hodnocení dosažených výsledků.

- **Připomínky**

- formální stránka práce je v naprostém pořádku, nemám připomínek
- přesto, že nebyl sběr osobních dat součástí dotazníku, postrádám u tohoto typu práce základní demografická data souboru – průměrný věk, zastoupení pohlaví a minimálně otázku typu „Víte s jakou arytmií se léčíte“?

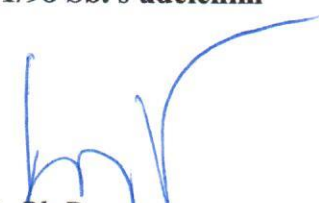
- **Otázky na autora**

- ❖ V úvodu Vaší práce zmiňujete celé spektrum arytmií. Jaké arytmie měli pacienti ve Vašem základním souboru? Podle referovaných symptomů se spíše jednalo o tachyarytmie. Byli někteří nositeli kardiostimulátoru nebo defibrilátoru?
- ❖ U podsouboru 20 pacientů referovaných k polostrukturovanému pohovoru v kapitole 3.2.2- Charakteristika výzkumného souboru - mluvíte pouze o fibrilaci síní. Jednalo se tedy o selektovaný výběr pacientů dle typu arytmie?

- **Závěr**

Autorka prokázala schopnost samostatné vědecké práce. Konstatuji, že autorka splnila dané cíle a doporučuji tuto disertační práci k obhajobě. Práce splňuje podmínky dle § 47 Zákona o vysokých školách č. 111/98 Sb. s udělením titulu Ph.D. na základě úspěšné obhajoby.

V Brně dne 3. 9. 2018

Doc. MUDr. Milan Kozák, Ph.D.
Masarykova Univerzita Brno, Lékařská fakulta
Zást. přednosty IKK pro školství
Interní kardiologická klinika FN Brno